

W. KORAL.

WYWIAD I REWIZJA.

Często dają się słyszeć skargi, że policja przeprowadzając wywiad, nie okazuje żadnego specjalnego nakazu i nie zachowuje specjalnych formalności, z drugiej zaś strony właściciele lokali, w których dokonywa się rewizji, nie znając przepisów, obowiązujących policję przy rewizjach, padają nieraz ofiarą oszustów, liczących na tę nieświadomość.

Dlatego warto w kilku słowach wyjaśnić różnicę między wywiadem policyjnym, a rewizją.

Rewizji dokonywuje policja na zasadzie specjalnego polecenia kompetentnej władzy, w pierwszym rzędzie władzy sądowej lub też z własnej inicjatywy w wypadkach przewidzianych przez prawo, które dają się ująć w ten sposób — że: policja z własnej inicjatywy dokonywuje rewizji o tyle, o ile natrafia na przestępstwo dopiero co spełnione, oraz gdy ma podejrzenie, że gdyby natychmiast nie zarządzono poszukiwania winnego lub dowodów zbrodni, to winny ukryje się, dowody zaś znikną.

W tym wypadku policja musi zachować cały szereg formalności, a więc rewizujący powinien powiedzieć właścicielowi rewidowanego lokalu czego szuka, rewizja powinna być dokonywana w obecności świadków, po rewizji zaś należy sporządzić protokół, zaopatrzone podpisami wszystkich obecnych przy rewizji.

Co do przedkładania pisemnego nakazu przeprowadzenia rewizji należy zwrócić uwagę, że nie jest to przewidziane przez przepisy obowiązujące. Chodzi jedynie o to, ażeby osoba, u której dokonywuje się rewizji wiedziała, że istotnie ma do czynienia z przedstawicielem władzy, od którego można zażądać wylegitymowania się przez okazanie legitymacji itp.

Wywiad jest czynnością nie formalną; może być robiony bez świadków. Zainteresowanemu można celu wywiadu nie ujawniać, ale też i druga strona ma prawo odmówić wszelkich wyjaśnień. Rozumie się, że w interesie obu stron, t. j. prowadzącego wywiad i pytanego leży: z jednej strony nie robienie wielkiej tajemnicy z celu wywiadu, o ile, rzecz prosta, konieczność tego nie wymaga, z drugiej zaś strony badany powinien unikać niepotrzebnego sporu i udzielać informacji, o ile te nie szkodzą interesom jego mając na uwadze, że przy wywiadzie policjant nie działa tylko dla zaspokojenia ciekawości własnej, ale dla celów poważniejszych.

Jeżeli najprostrza droga t. j. wywiad bezpośredni u osoby zainteresowanej zawiedzie — policjant na tem nie poprzestanie i będzie zbierał wiadomości inną drogą. Skutek zaś zostanie osiągnięty taki, że zebrane wiadomości będą mniej pewne — co może się odbić ujemnie w pierwszej linii na tym, u którego robiono wywiad bezpośredni. Wreszcie należy mieć na uwadze, że nieuzasadniona odmowa wyjaśnienia rzuca zawsze powieści podejrzenia na odmawiającego.

Co zaś do dodatkowych czynności, niekiedy związanych z wywiadem, — jak przeglądanie towarów, książek i t. p., to te bezwarunkowo bez woli ich właściciela są zakazane. Jednakże nie przeszkadza osobie, u której dokonywany jest wywiad, powołać się na tego rodzaju dowody pisemne lub rzeczowe, a to w celu stwierdzenia prawdziwości udzielanych wyjaśnień.

Do grupy 2-ej zaliczyło kierownictwo szereg przedmiotów zawodowych, układając dla każdego poszczególnego przedmiotu odrębny program wykładów i starając się w tak zestawionych programach objąć możliwie całokształt najważniejszych wiadomości z dziedziny: prawa i procedury karnej, prawa administracyjnego i ustaw administracyjnych oraz służby śledczej.

Specjalną część nauczania stanowi w grupie przedmiotów zawodowych program nauczania o obowiązkach policjanta, ułożony na podstawie przepisów ustaw administracyjnych, tudzież instrukcji o postępowaniu służbowym dla policji miejskiej i wiejskiej, a dalej nauka o organizacji policji państwowej i regulamin służbowy.

Grupę 3-ią przedmiotów w omawianej dotąd szkole policyjnej dla posterunkowych stanowią: przedmioty wojskowe, jak musztra z szermierką, instrukcja strzelania, przepisy koszarowe i gimnastyka z zastosowaniem, specjalnie dla policji celowej metody japońskiej t. zw. „Dziu-itsu”.

Zrealizowanie tak obmyślonego i ułożonego programu nauczania w niższych kursach przy komendach okręgowych poruczył Kierownictwo Wydziału Wyszko- lenia, z ramienia Komendy Głównej P. P. komendantom odnośnych okręgów w specjalnej instrukcji. Czas trwania kursów ustaliła instrukcja na dwa miesiące. Po niezwłocznym zainstalowaniu szkoły, powołując do niej należy percydycznie na każdorazowy kurs 2-miesięczny po 60-ciu słuchaczy z okręgu.

Wybór kierownika szkoły, jak również zespołu wykładowych, z pośród odpowiednich wyższych funkcjonariuszów P. P. pozostawiono poszczególnym komendantom okręgowym, zastrzegając sobie jednak, aby w celu ujednolinitości sposobu nauczania we wszystkich szkołach trzymano się ściśle metod i wskazań, wyluszczonej w instrukcji i nie czyniono od nich żadnych uchybień, bez uprzedniego porozumienia się z Kierownictwem Wyszko- lenia.

Koncentracja administracji szkolnej i zależność od Wydziału Wyszko- lenia wyraża się w przesyłaniu po każdym ukończonym kursie katalogów szkolnych i miesięcznych sprawozdań z czynności.

W uzupełnieniu usiłowań Kierownictwa Wyszko- lenia, aby całokształt wiedzy zawodowej był kompletny zaznaczyć należy inicjatywę, co do utworzenia przy Wydziale IV Muzeum policyjnego. Muzeum to jest w fazie organizacji.

Organizacja Wydziału Wyszko- lenia przedstawia się jak następuje: Na czele wydziału stoi podległy bezpośrednio Komendzie Głównej — Naczelnik Wydziału Wyszko- lenia, do którego należy ogół czynności wykonawczych w zakresie wyszkolenia policji oraz kontrola szkół policyjnych, komend z posterunków dla stwierdzenia rezultatów nauki i potrzeb dotyczących dalszego nauczania.

Kierownikowi Wydziału podlegają działy: korespondencyjny, naukowy i gospodarczy oraz szkoła dla wyższych i niższych funkcyj- naruszów policji przy Wydziale Wyszko- lenia.

Na czele każdego działu stoi referent, a na czele szkoły — komendant tejże, podinspektor, który jednocześnie jest zastępcą Naczelnika Wydziału.

Do czynności działu korespondencyjnego należy ogólna korespondencja, załatwianie i redakcja wydawanych regulaminów, dotyczących wyszkolenia.

Do czynności działu naukowego należy inspekcja i kontrola raportów szkolnych, kolekcjonowanie biblioteki i przygotowanie materiału naukowego i policyjno-fachowego, celem spożytkowania go przy nauce w szkołach policyjnych.

Do działu gospodarczego należy ogólny zarząd gospodarczy, starania i nadzór nad zaprowiantowaniem szkoły, oraz prowadzenie kasy i rachunkowości.

Do komendanta szkoły należy ogólne kierownictwo szkoły, nadzór nad sprawnym wykonywaniem obowiązków nauczycieli i uczniów, oraz administracja szkolna.

Plan organizacji szkół policyj- nych w państwie przedstawia się po ostatecznem ustaleniu go przez Gł. Komendę Pol- icji następująco:

Przy Wydziale Wyszko- lenia w Warszawie otwarto w dn. 13-go października r. b. jedną klasę dla wyższych funkcjonariuszów policji, obliczoną na 50 uczniów i początkowo (ze względu na nieukończony remont koszar, o czem później) dwie klasy przodowników po 50 uczniów.

Kandydatów do powyższej centrali przedstawiły komendy okręgowe, według przesłanych uprzednio przez Wydział Wyszko- lenia wzorów list.

W miarę postępu i ukończenia robót re- montu szkoły otwierane będą dalsze klasy dla przodowników, tak by szkoła objęła ostatecznie cztery klasy po 50—60 przodow- ników i jedną dla 50—60 wyższych funkcyj- naruszów.

Pozatem Kierownictwo wprowadziło już przy szkole warszawskiej specjalny kurs szermierki dla ogółu funkcjonariuszów policji w Warszawie, tudzież szkoły walki według systemu japońskiego „Dziu-itsu”.

Na dalszą przyszłość projektuje Kierow- nictwo Wyszko- lenia utworzenie odrębnej szkoły detektywów, tudzież szkoły jazdy konnej dla miejscowego oddziału konnego policji (prace wstępne dotyczące powyższego projektu są już w toku).

Po omówieniu planu organizacji Wydziału Wyszko- lenia oraz szkół policyjnych, przecho- dzimy do rozpatrzenia i przedstawienia za- kresu pracy wyszczególnionych powyżej działów: korespondencyjnego, nau- kowego i gospodarczego.

Niezależnie od zestawienia programu i materiału naukowego dla szkół posterun- kowych przy okręgach poleciło kierownictwo działów korespondencyjnemu i naukowemu ułożenie i zestawienie całokształtu progra- mów i podręczników w zakresie obszerniej- szym, a to dla szkoły wyższych funkcyj- naruszów i przodowników przy Wydziale Wyszko- lenia, tudzież dla odręb- nych kursów wyższych dla przodowników (poza istniejącymi kursami dla posterunkowych) przy komendach okręgo- wych.

Instrukcja szkolna i podział materiału naukowego dla omawianych tu wyższych kursów policyjnych pozostał w zasadzie ten sam, jaki wypracowano i dla kursów niższych.

(D. n.).

WYDZIAŁ III KOMENDY GŁÓWNEJ.

WYSZKOLENIE POLICJI PAŃSTWOWEJ.

Program i organizacja:

1. Niższych 2-miesięcznych kursów policyjnych dla posterunkowych i 3-miesięcznych kursów dla przodowników przy komendach okręgowych P. P.
2. Wyższych 3-miesięcznych kursów policyjnych dla przodowników i szarż wyższych przy Wydziale Wyszko- lenia Komendy Głównej w Warszawie.

Jako jedno z naczelných zadań organi- zacji policji państwowej Ministerstwo Spraw Wewnętrznych postawiło sprawę racjonal- nego wyszkolenia ogólnego i za- wodowego wszystkich funkcyj- naruszów policji, tak wyższych, jak i niż- szych szarż.

W myśl tego, niezależnie od już istnie- jących w Warszawie dwóch szkół policyjnych okręgowych dla posterunkowych, rozpoczęło kierownictwo Wydziału III-go Wyszko- lenia pracę nad zorganizowaniem szkolnictwa po- licyjnego w państwie, a przede wszystkim — ułożeniem i zestawieniem programów na- uczania oraz wyborem wzorów i podręcz- ników dla niższych kursów policyj- nych (kursy dla posterunkowych) przy sze- ściu dotychczasowych komendach, a miano- wicie: w Warszawie dwie dla miasta i okręgu, Łodzi, Lublinie, Kielcach i Białymstoku.

W systemie nauczania w szko- łach dla niższych funkcjonarju- szów policji przy okręgach uwzględniono przede wszystkim podział wykładanych przed- miotów na trzy grupy: 1) ogólnie kształcące, 2) zawodowe, 3) wojskowe.

W grupie 1-ej przedmiotów ogólnokształcących uwzględniono naukę czytania, pisanie i rachunków, a to celem osiągnięcia choćby skromnego, ale pewnego rezultatu, że każdy posterunkowy, powtó- rzywszy na kursach, dawno już może zapo- mniane szkolne ćwiczenia wstępne, nabędzie koniecznej biegłości w czytaniu i piśmie oraz rachunkowości, w zakresie czterech działań liczbami całymi i dziesiętnymi.

Wychodząc zaś z zasady, że zarówno znajomość historii ojczystej jak i opisu ziem własnego kraju jest nie- tylko obowiązkiem, lecz i podstawą pracy naukowej każdego obywatela, kierownictwo wyszkolenia zaleciło w programie przedmio- tów ogólnokształcących uwzględnić w for- mie popularnej i przystępnej te dwa wykłady: historii i geografji Polski.

Jako przedmiot odrębny, ale niezbędny i pożyteczny dla funkcjonariuszów policji, obcujących ustawicznie z publicznością, do grupy przedmiotów ogólnokształcących włą- czono też wykład zasad grzeczności